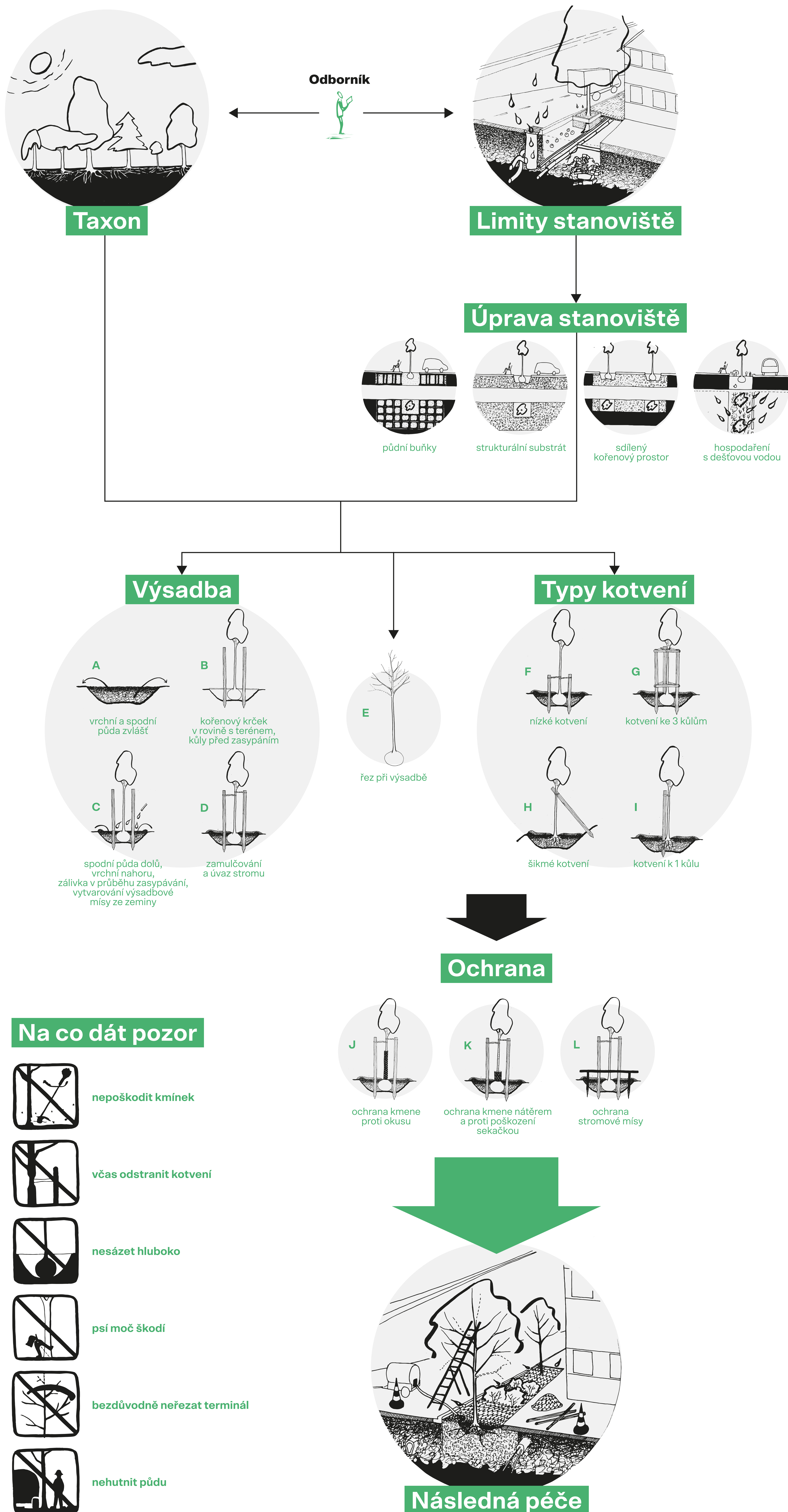

Výsadba stromů

Výběr stromů a limity stanoviště

Každý druh stromu má své nároky, každý zvládá jiné podmínky, naroste do jiné velikosti. Vhodné stromy by měl navrhnout odborník, který jejich nároky a vlastnosti dobře zná. Musí zhodnotit místo výsadby – půdní, teplo-tné podmínky, vláhové poměry, sluneční expozici, prostorová omezení nad zemí i pod zemí (stavby, doprava, sítě, atd.). Musí být zřejmé, jakou funkci má strom plnit. Musí umět vybrat stromy, které jsou schopny v daných podmínkách růst a plnit svou funkci.

Úprava stanoviště

Po zhodnocení aktuálního stavu stanoviště je možná jeho úprava především za účelem zvětšení prokořenitelného prostoru a využití srážkových vod.

Výsadba

Při výsadbě odstraňujeme všechny nerozložitelné obaly. U balových stromů přerušíme dráty kolem kmene, kontejnerovaným stromům přerušíme kořeny stáčené se po obvodu kontejneru.

A – Jáma pro výsadbu by měla být široká a mělká. Hloubka odpovídá výšce balu, nebo kořenového systému, širší je dvoj- až trojnásobek balu. Dno i stěny jámy musíme nakypřit. Při kopání oddělujeme vrstvy půdy, při výsadbě vracíme spodní vrstvu dolů a vrchní nahoru. Jestliže není stávající zemina znehodnocená, nevyměňujeme ji, ale pouze vylepšujeme. Je nutné dbát na hloubku výsadby, kořenový krček nesmí být zahrnutý! Kořenový krček je místo, kde dochází k přechodu kmene do kořenů, obvykle je zde patrné rozšíření kmene. Při výsadbě přidáváme hydroabsorbenty, které pomáhají zadržet v půdě vodu.

C – Zálivku provádíme při výsadbě, nejlépe do nezasypané jámy, aby se prolil celý půdní profil. Doporučená dávka vody pro strom velikosti 12–14 (cm obvodu kmene ve výši 1 m), 14–16 je 50–150 l. Množství je třeba přizpůsobit půdním a klimatickým podmínkám. Hospodaření s vodou zlepšujeme výsadbovou mísou, kterou zamulčujeme. Vhodnější je organický mulč (borka, štěpek, drcená sláma), výsadby v chodníku raději mulčujeme drceným kamenivem, omezi se tím hutnění půdy.

Řez

E – Při výsadbě provádíme řez. Odstraňujeme větve konkurující hlavnímu vrcholu (terminálu), větve ostře se větvící, poškozené, nemocné, vyrůstající blízko sebe. Raději odstraňujeme celé výhony než zakracujeme. Terminál při řezu obvykle nezakracujeme, ani neodstraňujeme, pokud není poškozen nebo není-li k tomu jiný vážný důvod.

Typy kotvení

B – Stromy kotvíme raději nadzemním kotvením – je lépe kontrolovatelné. Obvykle kotvíme na jeden až tři kůly podle velikosti stromu (**G**, **H**, **I**). Pro stromy je vhodnější kotvení ve spodní polovině kmene, umožňující co největší pohyb stromu (**F**). Stromy vážeme širokými úvazy, aby nedocházelo k poškození kmenů.

Ochrana

Při výsadbě chráníme kmen proti okusu zvířat (**J**), poškození při sekání trávníků (**K**), poškození dopravou (**L**), poškození psí močí (**K**, **L**). U mnohých druhů (např. javory, buky, lípy) chráníme kmeny proti korní spále nátěrem (speciální bílé barvy – **K**).

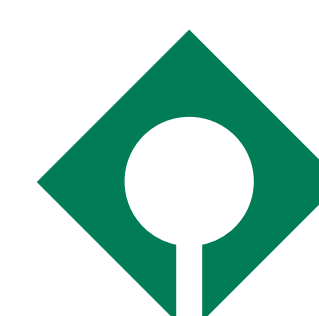
Následná péče je nezbytnou součástí výsadby

Nejdůležitější péčí je zálivka, zaléváme méně často (5–15× ročně v prvním roce, 3–10× v druhém), ale větším množstvím vody (desítky až stovky litrů dle velikosti stromů). Zálivku přizpůsobíme místním a klimatickým podmínkám, aby nedošlo ani k zasychání, ani k přemokření.

Důležitou součástí péče je výchovný řez. Výchovným řezem ovlivňujeme strom na celý život. Zakládáme jím korunku, předcházíme vzniku rizikových větvení, konfliktu s budovami, dopravou, inženýrskými sítěmi. Odstraňujeme, potlačujeme větve konkurující hlavnímu vrcholu (terminálu), větve ostře se větvící, větve nemocné, poškozené a větve v možném budoucím konfliktu s budovami nebo s infrastrukturou.

Součástí péče je i kontrola a odstranění kotvení a ochrany kmene. Kotvení obvykle odstraňujeme v druhém nebo třetím roce po výsadbě.

Plakát vydala:

Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu

Plakát dále podpořili:

Tento plakát byl finančně podpořen grantem z Programu na podporu projektů ke zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy na rok 2019.

Tento Plakát je určen pouze k prvotnímu seznámení s problematikou, při výkonu činnosti je vždy třeba dbát na dodržování příslušných právních předpisů a norem. Nevíte si rady? Kontaktujte nás na kancelar@szkt.cz. Plakát i jeho části jsou volně šiřitelné za podmínky uvedení vydavatele.

www.szkt.cz

Text: Ladislav Kejha
Ilustrace: Alena Klimešová